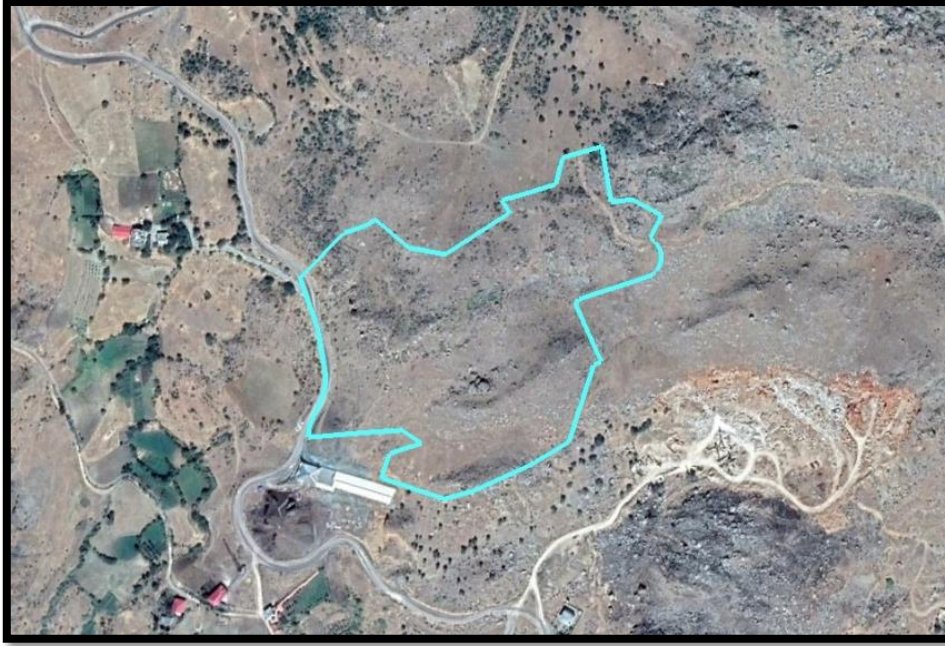

ADİYAMAN İLİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ

(GERGER İLÇESİ
MERKEZ VE YEŞİLYURT MAHALLELERİ
DEPREM İSKÂN ALANI)

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ GEREKÇE RAPORU

UTEM Planlama

2025

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
1. PLANLAMA ALANININ KONUMU VE İDARİ YAPISI	2
1.1 Ülke ve Bölge İçerisindeki Yeri.....	2
1.2 Mülkiyet Durumu	3
1.3 Jeolojik ve Jeoteknik Etüt.....	3
2. 1/100000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI	12
2.1 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı	12
3. ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ	13
3.1 Gerekçe	13
3.2 Çevre Düzeni Planı Değişikliği	15

HARİTALAR

Harita 1 Proje Alanının Ülke Bölge İçerisindeki Yeri	2
Harita 2. 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı	12
Harita 3 Çevre Düzeni Planı Değişikliği.....	16

RESİMLER

Resim 1. Planlama Alanı Jeolojik Etüt Durumu	10
Resim 2 Jeolojik Etüt Onay Sayfası	11

TABLolar

Tablo 1: Mülkiyet Durumu	3
--------------------------------	---

GİRİŞ

Plan çalışmasına konu alan; Adıyaman İli, Gerger İlçesi, Merkez ve Yeşilyurt Mahallesi Deprem İskân Alanı olarak ilan edilen bölgede yer alan yaklaşık 10,02 hektarlık alanda nazım ve uygulama imar planı çalışmasının yapılabilmesi amacıyla Çevre düzeni planında değişikliğinin gerekçelerine ve plan kararlarını içermesi amacıyla hazırlanmıştır.

06.02.2023 tarihinde yaşanan depremler sonrası, 7452 sayılı Kanun kapsamında deprem bölgelerinin ihtiyaçlarına yönelik başta konut ihtiyaçlarını karşılamak üzere sosyal – teknik altyapı alanları yapılması için imar planları ve plan değişiklikleri hazırlanmaktadır. Bu kapsamda Adıyaman İli, Gerger İlçesi, Merkez ve Yeşilyurt Mahallesi, Deprem İskân Alanı olarak ilan edilen Deprem İskân Alanı imar planına konu, mülkiyeti Toplu Konut İdaresine ait olan parsellerde alt ölçekli planlarda da plan değişikliğine gidilebilmesi için çevre düzeni planı değişikliği teklifi hazırlanmıştır. Bu durumun en temel nedeni 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 6. maddesinde *“Mekânsal planlar, kapsadıkları alan ve amaçları açısından Mekânsal Strateji Planlarına uygun olarak; “Çevre Düzeni Planları” ve “İmar Planları” kademelerinden oluşur. İmar planları ise nazım imar planı ve uygulama imar planı olarak hazırlanır. Her plan bir üst kademedeki plana uygun olarak hazırlanır.”* Hükmü gereğince yaklaşık 10,02 hektarlık alanda imar planı çalışması yapılabilmesi için ilk etapta çevre düzeni planı kararları incelenmesi gerektiği kanunda açık ve net bir şekilde belirtilmiştir. İlgili hüküm gereğince 10,02 hektarlık alanın çevre düzeni planı kararları incelenerek gerekli değişiklikler plan üzerine işlenecektir.

Yukarıda bahsedilen hususlar çevre düzeni planında değişikliğine giden sürecin evveliyatına ilişkin bilgiler ve gerekçeler özetlenmiştir. Sonuç olarak Çevre düzeni planında plan değişikliği yapılarak önemli mekânsal kullanımlar çevre düzeni planına aktarılmasıyla alt ölçekte imar planı yapılması için gerekli adımlar atılmış olacaktır.

Çevre planı değişikliğine konu bölge için hazırlanan rapor içeriği ilişkin olarak Birinci bölümde il ve ilçe bilgileri ile kentin hakkında genel bilgilere yer verilmiştir. İkinci bölümde plan değişikliğine konu bölgenin yürürlükteki çevre düzeni planıyla ilgili bilgilerden bahsedilmektedir. Üçüncü bölümde ise çevre düzeni planı değişikliğine ilişkin gerekçelerden bahsedilmiş ve plan değişikliği çalışması ile rapor tamamlanmıştır.

1. PLANLAMA ALANININ KONUMU VE İDARİ YAPISI

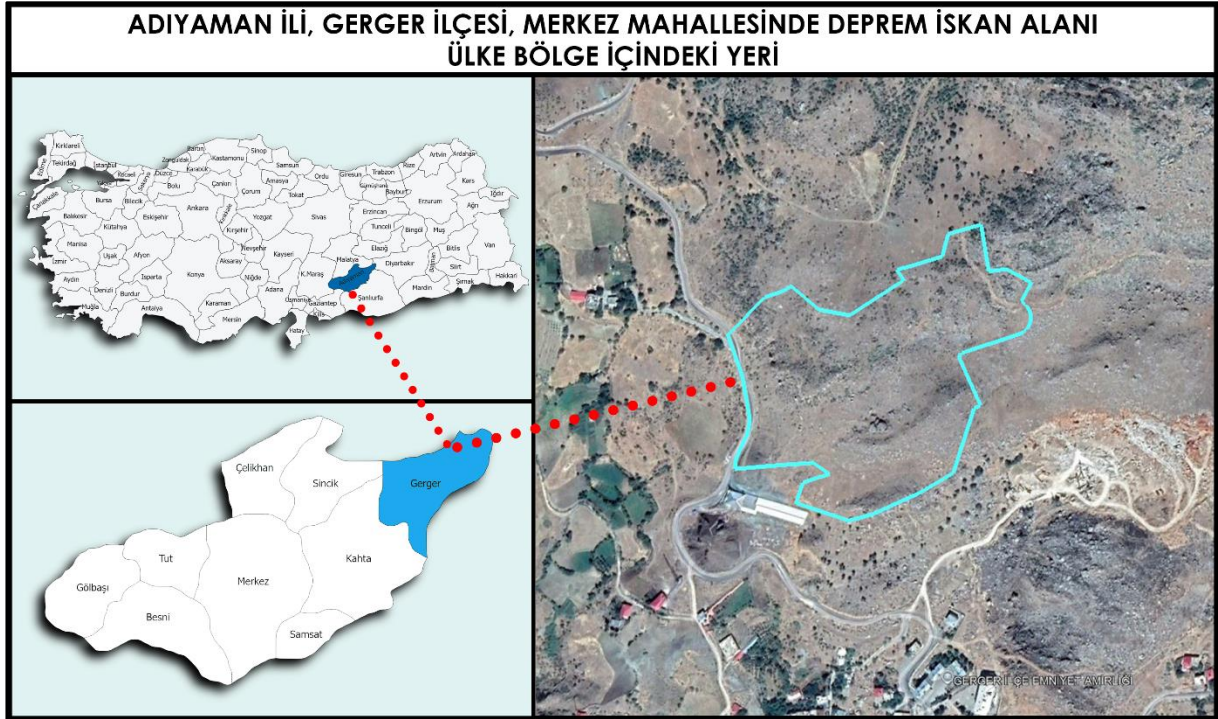
1.1 Ülke ve Bölge İçerisindeki Yeri

Adıyaman ili, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde, ülkemizin Fırat ve Dicle nehirleri arasında yer almaktadır. Adıyaman'ın kuzeyinde Malatya, batısında Kahramanmaraş, güneybatısında Gaziantep, güneydoğusunda Şanlıurfa, doğusunda ise Diyarbakır bulunmaktadır. Doğu Anadolu Bölgesi'nin Orta Fırat bölümü içinde yer almaktadır. Yüzölçümü 597.835 kilometrekaredir.

Merkez ilçe dâhil 9 ilçesi, 23 belediye ve 453 mahalle bulunmaktadır. İlçeleri Merkez İlçe, Besni, Çelikhan, Gerger, Sincik, Tut, Kahta, Gölbaşı ve Samsatır.

Planlama alanı Adıyaman İli, Gerger İlçesi, Merkez Mahallesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Doğu Anadolu Bölgesi'nde Adıyaman iline bağlı olan Gerger ilçesi ilin kuzeydoğusunda kalmaktadır. İlçenin kuzeyinde Malatya İli, doğusunda Diyarbakır İli ve Şanlıurfa İli, güneyinde Kahta ilçesi ve batısında Sincik ilçesi bulunmaktadır.

Harita 1 Proje Alanının Ülke Bölge İçerisindeki Yeri

1.2 Mülkiyet Durumu

Planlama alanı Adıyaman İli Merkez ve Yeşilyurt mahalleleri sınırları içerisinde 7452 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme Ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine istinaden deprem iskân alanı ilan edilen “Adıyaman Merkez ve Yeşilyurt Mahalleleri Deprem İskan Alanı” sınırları içerisinde kalmaktadır. Deprem İskân Alanı olarak belirlenen alanda bulunan mülkiyet bilgileri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1: Mülkiyet Durumu

Ada / Parsel	Mülkiyet Durumu	Alan (m ²)	TAPU MAHALLESİ
116 / 42	TOKİ	180.000,00	YEŞİLYURT
239 / 5	TOKİ	203.191,35	MERKEZ

1.3 Jeolojik ve Jeoteknik Etüt

Planlama alanı, 06.10.2025 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanan “Adıyaman İli, Gerger İlçesi, Merkez Mahallesi İçerisinde Yer Alan, İmar Planına Esas Jeolojik Ve Jeoteknik Etüt Raporu” sınırları içerisinde kalmaktadır.

Hazırlanan jeolojik – jeoteknik raporu verileri incelendiğinde planlama alanı Önlemler Alan 2.1 (Ö.A-2.1) – Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabile Sorunlu Alanlar, Önlemler Alan 5.2 (Ö.A-5.2) – Dolgu Alanlar ve Uygun Olmayan Alan 2.1 (UOA-2.1) – Heyelan Riskli Bölgeler olarak belirlendiği görülmektedir.

13. SONUÇ VE ÖNERİLER

1. Bu raporun amacı; Adıyaman İli, Gerger İlçesi, Merkez Mah., 3 adet 1/1000 ölçekli L42-D-21-B-1-D, L42-D-21-B-4-A, L42-D-21-B-4-B nolu hâlihazır paftalarda ve 1 adet 1/5000 ölçekli L42-D-21-B nolu hâlihazır paftada sınırları belirtilen yaklaşık 13.93 Ha'lık yüz ölçüme sahip alanın İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt çalışması olup inceleme alanının yerleşime uygunluk değerlendirilmesinin yapılması ve imar planı çalışmasına girdi oluşturacak parametrelerin üretilmesi amaçlanmıştır.
2. İnceleme alanında arazi çalışmaları kapsamında;
10 adet Sondaj, 8 profil boyunca MASW Kırılma, 8 noktada Mikrotremor ölçümü, 5 adet Gözlem Noktası ölçümleri yapılmıştır.
Proje inceleme alanı çalışmaları kapsamında SPT deneyi yapılmamıştır.
İnceleme alanında gözlenen kaya birimlerin kaya mekaniği özelliklerini belirlemeye yönelik 35 adet birim hacim ağırlık deneyi, 3 adet tek eksenli basınç deneyi ve 32 adet nokta yükleme deneyi yapılmıştır
3. İnceleme alanı; Adıyaman 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında L42 paftasında kalmaktadır. Söz konusu alan 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında genel arazi kullanım kararları itibarıyla "Üçüncü Derece Yol, Çayır-Mera, Ağaçlık-Ağaçlandırılacak Alan" içerisinde kalmaktadır.
Ayrıca inceleme alanında 1/5000 ölçekli nazım ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı yoktur.
İnceleme alanında merkez alanda yapılar bulunmaktadır.
İnceleme alanı ile ilgili olarak, daha önceden hazırlanmış nazım ya da uygulama imar planına esas jeolojik ve/veya jeolojik-jeoteknik etüt raporları bulunmamaktadır.
4. Adıyaman Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nün 11.08.2025 tarih ve E-19610400-952.01.04.04-1436192 sayılı yazısında; "Söz konusu bölge ile ilgili "Afete Maruz Bölge Kararı (Yapı ve İkamete Yasaklı Alan)" bulunmamıştır." denilmektedir.
5. İnceleme alanı, **Adıyaman İli Gerger İlçesinde** bulunmakta olup; jeomorfolojik olarak **düşük-orta-yüksek** eğimli alan olarak değerlendirilmiş olup eğim değerlerinin **%10-20, %20-30, %30-40, %60-70** aralığında değiştiği görülmektedir.
6. İnceleme alanının jeolojisini yapılan çalışma ve literatür bilgilerine göre 2 farklı formasyondan oluşmaktadır. Süperpozisyon ilkesine göre gençten yaşlıya doğru bu formasyonlar aşağıda verilmiştir; formasyon oluşturmaktadır. Bunlar;
✓ Güncel yaşlı DOLGU MALZEME (Dg)

✓ *Jura yaşlı KOÇALI KARMAŞIĞI (TRKko)*

İnceleme alanında açılan bazı sondaj kuyularında lokal olarak 3 m kalınlığında dolgu geçilmiştir. Ayrıca, inceleme alanı dahilinde 3m kalınlığı ve yayılım değişkenlik gösteren dolgu birimlerinin taşıyıcı özelliği bulunmadığından bu birimlere jeoteknik değerlendirme yapılmamıştır.

Yapılan sondaj çalışmaları ve arazi gözlemleri birlikte değerlendirildiğinde söz konusu birimlerin SK-1, SK-2, SK-3, SK-4 nolu kuyularında 0.00-3.00 m derinliklerinde dolgu malzemesi, 3.00-23.00 m arasında Geç Jura-Erken Kretase yaşlı Koçali Karmaşığına (JKko) ait Beyaz-Krem Renkli Parçalı Kırıklı Kireçtaşı birimleri; SK-5, SK-6, SK-7, SK-8, SK-9, SK-10 nolu kuyularında 0.00-20.00 m arasında Geç Jura-Erken Kretase yaşlı Koçali Karmaşığına (JKko) ait Beyaz-Krem Renkli Parçalı Kırıklı Kireçtaşı; gözlem noktalarında ise Geç Jura-Erken Kretase yaşlı Koçali Karmaşığına (JKko) ait Beyaz-Krem Renkli Parçalı Kırıklı Kireçtaşı birimleri olduğu görülmektedir.

Koçali Karmaşığı (JKko);Serpantinit, bazalt, spilit, radyolarit, çört, şeyl, çörtlü kireçtaşı ve dolomitten oluşan karmaşık, Sungurlu (1973) tarafından adlandırılmıştır. Birimin tip kesit yeri, inceleme alanı dışında Adıyaman kuzeyindeki Koçali GB'sındaki Pamukdere dolaydır. İnceleme alanında Çermik ve Korudağ antiklinallerinde yüzeylenir. Korudağ-Çermik-Çüngüş dolaylarında serpantinitler, çökel kayalar ve volkanitlerinden oluşmaktadır (Sungurlu, 1973, 1974a, b; Perinçek, 1979f).

7. **Koçali Karmaşığına (JKko) ait kaya birimler RQD'ye göre "Çok Kötü Kaliteli, Kötü Kaliteli"** kayaç, nokta yüklemeye göre "**düşük-orta**" dayanımlı, tek eksenli basınç deneyleri sonuçlarına göre dayanımı "**düşük**" kayaç grubundadır.
8. Arazide yapılan jeofizik çalışmalar neticesinde; Koçali Karmaşığı (JKko) birimlerde Vs30 hızları 401-631 m/sn aralığında olup zemin sınıfı ZC'dir. Zemin hakim titreşim periyodu (T0) değerleri 0,25-0,45 sn aralığında olup ölçüt tanımı A-B'dir. Zemin Büyütme (Ak) değerleri 1,00-1,81 aralığında olup tehlike düzeyi A (Düşük)'tür. Deprem Tehlike Analizine göre inceleme alanı Orta tehlikede kalmaktadır.
9. İnceleme alanında yapılan sondaj çalışmalarında gözlenen birimlerde şişme ve oturma problemi beklenmemektedir.
10. İnceleme alanında yapılan sondaj çalışmalarında akifer niteliği taşıyan yer altı suyuna ve sızıntı suyuna rastlanılmamıştır. Ancak besleme yağış koşullarına göre yeraltı suyu ve sızıntı suyu oluşabileceği hususu dikkate alınmalıdır.
11. İnceleme alanı ve yakın çevresinde akar veya kuru nitelikte akarsu yatağı bulunmamaktadır. Fakat

mevsimsel yağışlar sebebiyle çalışma alanını etkileyebilecek yağışların olabileceği gözönüne alındığında ve taşkın, sellenme tehlikelerine yönelik planlama aşaması öncesi mutlaka güncel DSİ görüşü alınmalı ve bu görüş doğrultusunda planlamaya gidilmelidir.

12. .

Bu çalışmada AFAD tarafından 18.03.2018 tarih ve 30364 sayılı resmi gazetede yayımlanan **‘Türkiye Deprem Tehlike Haritası’** baz alınmış olup, yapıların projelendirilmesinde 1 Ocak 2019 tarihinde yürürlüğe giren **‘Türkiye Bina Deprem Yönetmelik’** esaslarına titizlikle uyulmalıdır.

13. Genel litolojiye bağlı olarak sınıflama beklenmemektedir.

14. İnceleme alanının Geç Jura-Erken Kretase yaşlı Koçali Karmaşığına (JKko) ait Beyaz-Krem Renkli Parçalı Kırıklı Kireçtaşı birimleri oluşturmaktadır. İnceleme Alanında topografik eğimin %10-20, %20-30, %30-40, %60-70 aralığında değiştiği belirlenmiştir. Topografyanın düşük-orta-yüksek eğimli olması, bölgenin iklimi ve jeolojisi dikkate alındığında yapılacak olan derin ve kontrolsüz kazılarda ve depremlili koşullarda stabilite sorunları gelişebilir. MTA heyelan envanter haritasına göre inceleme alanında “Alansal Haritalanabilen Aktif Kayma” sahəsi bulunmaktadır.

15. İnceleme alanı sınırında kalan sürekli ve mevsimsel akış gösteren tüm derelerin yağışlı dönemlerde sellenme ile birlikte taşkın oluşturma riskine karşı planlama öncesi mutlaka **güncel DSİ görüşü alınmalı ve güncel görüş doğrultusunda planlamaya gidilmelidir.**

16. İnceleme alanında herhangi bir çığ oluşma potansiyeli beklenmemektedir. İnceleme alanında yapılan çalışma ve gözlemlerde doğal afet tehlikeleri (çökme-tasman, tsunami, tıbbi jeoloji vb.) ve mühendislik problemleri ile karşılaşılmamıştır.

17. Yapılan arazi gözlemleri, jeolojik veriler, litolojik yapı, sondaj-jeofizik çalışmalar, laboratuvar deneyleri, jeoteknik parametreler ve depremsellik özellikleri ile elde edilen veriler ışığında inceleme alanlarının yerleşime uygunluk değerlendirmesi 3 kategoride değerlendirilmiştir.

Önemli Alan 2.1 (ÖA-2.1): Önlem Ahnabilecek Nitelikte Stabilite Sorunlu Alanlar

İnceleme alanında jeolojisini Koçali Karmaşığının (JKko) oluşturduğu ve eğim değerinin genel olarak % 10’dan büyük olduğu alanlardır.

Koçali Karmaşığına (JKko) ait kaya birimler RQD’ye göre “Çok Kötü Kaliteli, Kötü Kaliteli” kayaç, nokta yüklemeye göre “düşük-orta” dayanımlı, tek eksenli basınç deneyleri sonuçlarına göre dayanımı “düşük” kayaç grubundadır.

Mevcut durum itibariyle doğal ve yapay yarmalarda stabil oldukları gözlenmiştir. Ancak bu alanlarda MTA heyelan envanter haritasına göre inceleme alanında “Alansal Haritalanabilen Aktif

Kayma”sahası bulunması gibi nedenlerle inceleme alanında kütle hareketleri meydana gelebileceği, meydana gelebilecek kütle hareketlerinin mühendislik önlemleri ile önenebileceği kanaatine varıldığından bu alanlar yerleşime uygunluk açısından Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabilite Sorunlu Alanlar Önemli Alan 2.1 (ÖA-2.1) olarak değerlendirilmiş ve yerleşime uygunluk haritasında ÖA-2.1 simgesi ile gösterilmiştir.

Bu alanlarda;

- Zemin ve temel etüt çalışmalarında yapılacak kazılar, planlanacak yapı yükleri ve alanı etkileyecek dış yüklerde hesap edilerek tüm yamaçlar boyunca stabilite analizleri yapılmalı, stabiliteyi sağlayacak mühendislik önlemleri belirlenmeli ve ilgili Belediyesinin kontrolünde uygulanmalıdır.
- Yamaç duraysızlığına neden olabilecek her türlü etkileri ortadan kaldırmak için palyelendirme yapılmalıdır. Yapılacak palye şevlerinin ve diğer kazı şevlerinin fenni teknik şartnamelere uygun istinat yapıları ile korunması ve yapı yüklerinin sağlam seviyelere uygun iksa yöntemleri ile taşıtılması gereklidir.
- Mevcut stabil yapıyı bozucu her türlü kontrolsüz kazıdan kaçınılmalı, bu alanlarda yapılacak mevcut ve derin kazılarda oluşacak şevler uygun projelendirilmiş istinat yapıları ile desteklenmelidir.
- Parsel sınırında yüksek açılı şevler oluşturulmasından kaçınılmalı, mevcut şevler ve kazı şevleri uzun süre açıkta bırakılmamalı ve projelendirilmiş istinat yapıları ile desteklenmelidir.
- Yapı temelleri jeolojik birimlerin stabilite sorunu beklenmeyen seviyelerine oturturulmalı veya taşıtılmalıdır.
- Yol, altyapı ve parsel güvenliği sağlanmadan kazı işlemlerine başlanmamalıdır.
- Yüzey suları, atık sular ve yeraltı suyu ortamdaki uzaklaştırılarak uygun drenaj sistemleri yapılmalıdır.
- Eğimin yüksek olduğu yerlerde stabiliteyi sağlayacak gerekli önlemler belirlenmeli ve uygulanmalıdır.
- Zemin ve temel etüt çalışmalarında statik projeye esas üst yapının temel tipi, temel derinliği ile temelin taşıtılacağı seviyelerin mühendislik parametreleri (şişme, oturma, sıvılaşma, taşıma gücü vb.) detaylı olarak irdelenmeli gerekmesi halinde alanında uzman kişilerce önlem projeleri hazırlanmalı ve ilgili Belediyesinin kontrolünde uygulanmalıdır.
- İnceleme alanının jeolojini oluşturan Geç Jura-Erken Kretase yaşlı Koçali Karmaşığın (JKko) ait Beyaz-Krem Renkli Parçalı Kırıklı Kireçtaşı birimlerinde karstik boşluklara

rastlanılmamıştır. Ancak parsel bazında yapılacak temel ve zemin etütlerinde karstik boşluk olup olmadığı detaylı olarak değerlendirilmeli, karşılaşılabilecek problemlere göre gerekli önlemler belirlenmeli ve uygulanmalıdır.

- İnceleme alanı dahilinde kalan ve sürekli/mevsimsel akış gösteren veya kuru halde olan tüm dere ve dere yatakları için taşkın ve sellenme tehlikesine yönelik planlama öncesi mutlaka DSİ'den güncel görüş alınmalı ve bu görüş doğrultusunda planlamaya gidilmelidir.
- Tüm alt yapı donanımlarının (elektirik, su, yol, doğalgaz, kanalizasyon vb.) depreme dirençli/dayanımlı şekilde tasarlanması gerekmektedir.
- Her türlü yapılaşmada "**Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkındaki Yönetmelik**" ve "**Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği**" hükümlerine uyulmalıdır.

Önemli Alanlar 5.2 (ÖA-5.2): Dolgu Alanlar

İnceleme alanının jeolojisini Geç Jura-Erken Kretase yaşlı Koçali Karmaşığın (JKko) ait Beyaz-Krem Renkli Parçalı Kırıklı Kireçtaşı birimler oluşturmaktadır.

İnceleme alanının topoğrafik eğimi %20-30, %30-40, %60-70 arasında değişmektedir.

Koçali Karmaşığın (JKko) ait kaya birimler RQD'ye göre "Çok Kötü Kaliteli, Kötü Kaliteli" kayalar, nokta yüklemeye göre "düşük-orta" dayanımlı, tek eksenli basınç deneyleri sonuçlarına göre dayanımı "düşük" kayalar grubundadır.

İnceleme alanında yapılan sondajlarda m kalınlığında dolgu birim bulunması nedeni ile inceleme alanı Dolgu Alanlar olarak değerlendirilmiştir. Yerleşime uygunluk haritasında ÖA-5.2 simgesi ile gösterilmiştir.

Bu alanlarda;

- Dolgu birimin kalınlığı ve yayılımı belirlenmeli, dolgu birim taşıyıcı özellikte olmadığından ya harç edilmeli ya da yapı temelleri dolgu birimin altındaki jeolojik birimlerin stabilite/mühendislik sorunu beklenmeyen kesimlerine oturtulmalı veya taşıtırılmalıdır.
- Yapılaşmayı olumsuz etkileyebilecek her türlü zemin sorunlarına yönelik gerekli mühendislik önlemleri (kazık, jet-grout, taş kolon, sıkıştırma enjeksiyonu, dinamik kompaksiyon vb.) ilgili belediyenin kontrolünde uygulanmalıdır.
- Zemin ve temel etüt çalışmalarında statik projeye esas üst yapının temel tipi, temel derinliği ile temelin taşıtırılacağı seviyelerin mühendislik parametreleri (şişme, oturma, sıvılaşma, taşıma gücü vb.) detaylı olarak irdelenmeli, gerekmesi halinde alanında uzman kişilerce önlem projeleri hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.

- Zemin ve temel etüt çalışmalarında yapılacak kazılar, planlanacak yapı yükleri ve alanı etkileyecek dış yükler hesaba alınarak tüm yamaçlar boyunca stabilite analizleri yapılmalı, stabiliteyi sağlayacak mühendislik önlemleri belirlenmeli ve uygulanmalıdır.
- İnşaat aşamasında oluşacak şevler açıkta bırakılmamalı, uygun projelendirilmiş iksa ve istinat yapıları ile şevler desteklenmelidir.
- Yol, altyapı ve parsel güvenliği sağlanmadan kazı işlemlerine başlanmamalıdır.
- Yüzey suları, atık sular ve yeraltı suyu ortamdan uzaklaştırılarak uygun drenaj sistemleri yapılmalıdır.
- Yapı temelleri birimlerin mühendislik/stabilite sorunu beklenmeyen seviyelerine oturturulmalı veya taşıtılmalıdır.
- İnceleme alanının jeolojini oluşturan Geç Jura-Erken Kretase yaşlı Koçali Karmaşığına (JKko) ait Beyaz-Krem Renkli Parçalı Kırıklı Kireçtaşı birimlerinde karstik boşluklara rastlanılmamıştır. Ancak parsel bazında yapılacak temel ve zemin etütlerinde karstik boşluk olup olmadığı detaylı olarak değerlendirilmeli, karşılaşılabilecek problemlere göre gerekli önlemler belirlenmeli ve uygulanmalıdır.
- İnceleme alanı dahilinde kalan ve sürekli/mevsimsel akış gösteren veya kuru halde olan tüm dere ve dere yatakları için taşkın ve sellenme tehlikesine yönelik planlama öncesi mutlaka DSİ'den güncel görüş alınmalı ve bu görüş doğrultusunda planlamaya gidilmelidir.
- Tüm alt yapı donanımlarının (elektrik, su, yol, doğalgaz, kanalizasyon vb.) depreme dirençli/dayanımlı şekilde tasarlanması gerekmektedir.
- Her türlü yapılaşmada "**Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkındaki Yönetmelik**" ve "**Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği**" hükümlerine uyulmalıdır.

Uygun Olmayan Alanlar 2.1 (UOA-2.1): Heyelan Riskli Bölgeler

İnceleme alanının jeolojisini Geç Jura-Erken Kretase yaşlı Koçali Karmaşığına (JKko) ait birimler oluşturmaktadır.

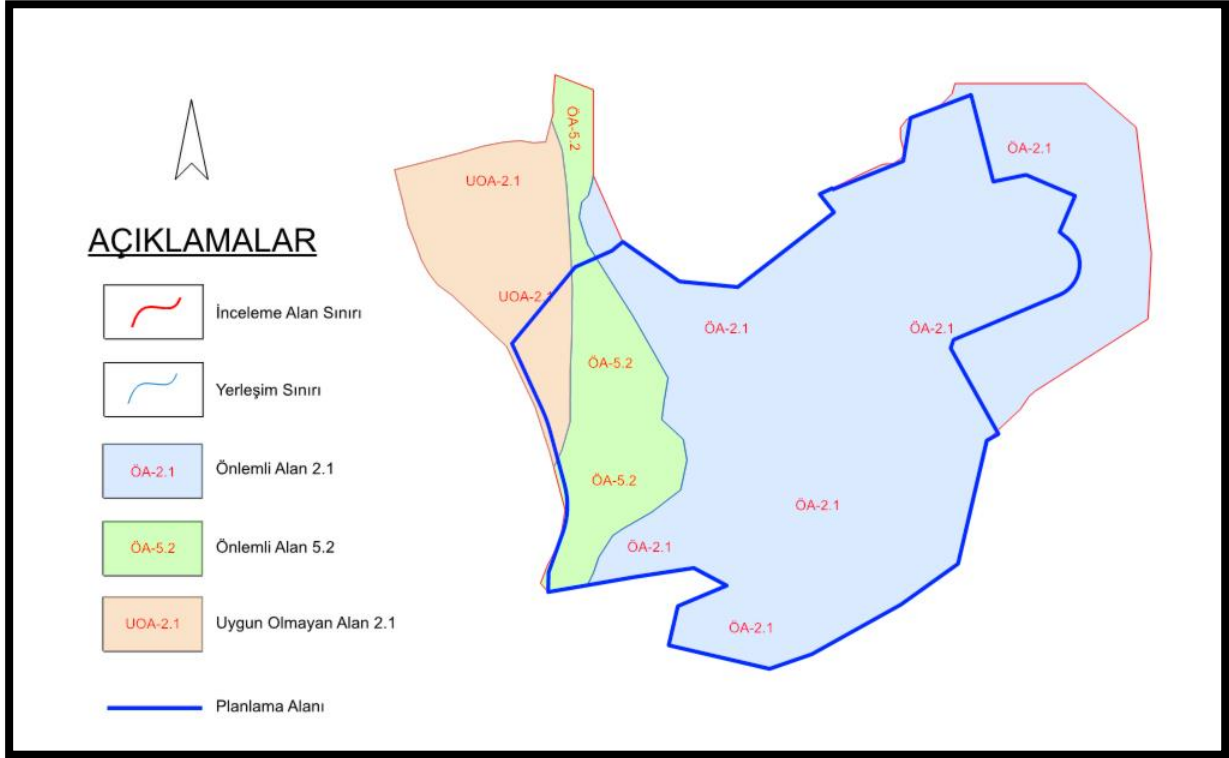
İnceleme alanının topoğrafik eğimi %30-40, %60-70 arasında değişmektedir.

İnceleme alanının jeolojisini SK-1, SK-3 nolu kuyularında 0.00-3.00 m derinliklerinde dolgu malzemesi, 3.00-23.00 m arasında Geç Jura-Erken Kretase yaşlı Koçali Karmaşığına (JKko) ait Beyaz-Krem Renkli Parçalı Kırıklı Kireçtaşı birimleri oluşturmaktadır. İnceleme alanının topoğrafik eğimi %30-40, %60-70 arasında değişmektedir. MTA heyelan envanter haritasına göre inceleme alanında "Alansal Haritalanabilen Aktif Kayma"sahası bulunması, eğimin yüksek olması ve dolgu malzemesinin olması sebebiyle bu alanlar yerleşime uygunluk açısından Uygun Olmayan Alanlar

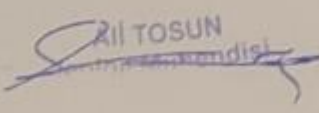

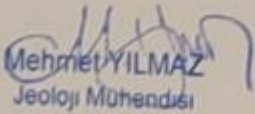
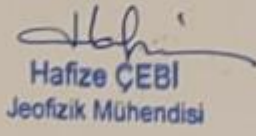
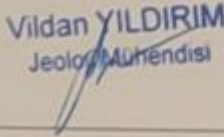
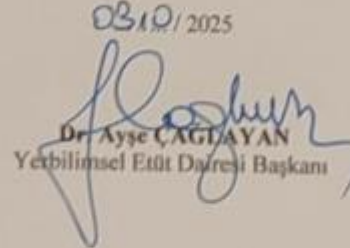
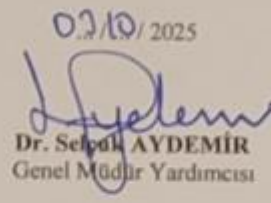
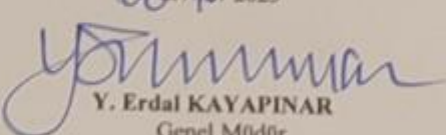
2.1: Heyelan Riskli Bölgeler olarak değerlendirilmiş ve yerleşime uygunluk haritasında UOA-2.1 simgesi ile gösterilmiştir.

18. Adıyaman İli Gerger İlçesi Merkez Mahallesi sınırları içerisinde yer alan L42-D-21-B nolu olmak üzere 1 adet 1/5000 ölçekli pafta ve L42-D-21-B-4-B,L42-D-21-B-1-D,L42-D-21-B-4-A nolu olmak üzere 3 adet 1/1000 ölçekli pafta sınırları içerisinde yaklaşık 13.93 hektarlık alanın imar planına esas jeolojik ve jeoteknik etüt raporu olup, Zemin Etüt Raporu yerine kullanılamaz.

Resim 1. Planlama Alanı Jeolojik Etüt Durumu

Resim 2 Jeolojik Etüt Onay Sayfası

İL	ADİYAMAN	ARAZİ KONTROL MÜHENDİSLERİ Rapor içeriğindeki sondaj, laboratuvar, jeofizik analiz vb. veri ve bilgilerin teknik sorumluluğu müellif mühendis/firmaya aittir. Ayhan GÜVENÇ Jeoloji Mühendisi Eyüp CEMİTEPE Jeofizik Mühendisi
İLÇE	GERGER	
KÖY/MAH.	MERKEZ	
ALAN	13.93 Ha	
PAFTA	L42-D-21-B 1 adet 1/5000 ölçekli pafta ve L42-D-21-B-4-B,L42-D-21-B-1-D,L42-D-21-B-4-A 3 adet 1/1000 ölçekli pafta	
BARKOD NO	24001200103894	
RAPOR İNCELEME KOMİSYONU		
 Rii TOSUN Jeoloji Mühendisi Mehmet Alper KAYA Jeoloji Mühendisi Mehmet YILMAZ Jeoloji Mühendisi Hafize ÇEBİ Jeofizik Mühendisi Vildan YILDIRIM Jeoloji Mühendisi		
<p>1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. Maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi ile 28.09.2011 tarih ve 102732 sayılı Genelge gereğince onaylanmıştır.</p> 03.10/2025 Dr. Ayşe ÇAĞLAYAN Yerbilimsel Etüt Dalresi Başkanı 03.10/2025 Dr. Selçuk AYDEMİR Genel Müdür Yardımcısı		
ONAY 06.10/2025 Y. Erdal KAYAPINAR Genel Müdür		

2. 1/100000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI

İmar planı çalışmasına başlamadan önce çalışma sınırını kapsayan yürürlükte olan planlar plan kademesine göre incelenmiştir. 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 6. maddesinde “*Mekânsal planlar, kapsadıkları alan ve amaçları açısından Mekânsal Strateji Planlarına uygun olarak; “Çevre Düzeni Planları” ve “İmar Planları” kademelerinden oluşur. İmar planları ise nazım imar planı ve uygulama imar planı olarak hazırlanır. Her plan bir üst kademedeki plana uygun olarak hazırlanır.*” Hükmü gereğince ilgili bölgede imar planı çalışması yapılabilmesi için Çevre düzeni planındaki kararların incelenmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı incelenmiştir.

2.1 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

Adıyaman-Şanlıurfa-Diyarbakır Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı 30.10.2012 tarihinde mülga Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.

Onaylı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında planlama alanı; Ağaçlık-Ağaçlandırılacak Alan ve Tarım Alanı kullanımında kalmaktadır.

Harita 2. 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

3. ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ

3.1 Gerekçe

06.02.2023 Kahramanmaraş Merkezli depremler sonrasında 08.02.2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanı Kararıyla Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya, Şanlıurfa, Osmaniye, Kilis illerinde olağanüstü hâl (OHAL) ilan edilmiş, ilaveten AFAD Başkanlığının 15.02.2023 tarihli ve 492100 sayılı oluru ile Elazığ, tüm ilçe, mahalle ve köyleri ile birlikte 'Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi' ilan edilmiştir.

05.04.2023 Kabul Tarihli, 7452 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme Ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanunun 2. Maddesinde;

MADDE 2- (1) 6/2/2023 tarihinde vuku bulan depremler dolayısıyla genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, afetten etkilenenlerin geçici veya kesin iskân alanları; fay hattına mesafesi, zeminin elverişliliği, yerleşim merkezine yakınlığı gibi kriterler gözetilerek, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının yeni yerleşim yerlerinin tespitine ilişkin görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca resen belirlenerek ilgili kurumlara bildirilir. Bu belirleme yapılırken gereklilik bulunması halinde, 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun ek 16 ncı maddesinde belirtilen alanlar ile yerleşme ve yapılaşma için zorunluluk bulunan ekli (1) sayılı kroki ve koordinat listesinde yer alan orman vasıflı alanlar, zeytinlik ile zeytinlik sahaları da kullanılabilir. (Ek cümleler: 14/7/2023-7456/25 md.) Bu cümleyi ihdas eden maddenin yürürlük tarihi itibari ile henüz yer seçimi tamamlanmamış köylerde ve kırsal özellik gösteren alanlarda; zorunluluk durumunda ve uygun başka yer bulunmaması halinde hak sahibi başına 1.000 metrekareyi geçmemek üzere ilave orman vasıflı alanlar da kullanılabilir. Geçici veya kesin iskân alanlarında 26/1/1939 tarihli ve 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanunun 20 nci maddesi hükümleri uygulanmaz. Bu alanlar içinde kalan taşınmazlar üzerindeki binaların asgarî levazım bedeli ile ağaçların ve sair muhdesatların bedeli; 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 19 uncu maddesinde yer alan sınırlamaya tabi olmaksızın muhdesat sahiplerine ödenir.

(2) Birinci fıkraya göre belirlenen alanlarda vasıf değişikliği gereken yerlerin resen vasıf değişikliği yapılır ve bu yerler Hazine adına tescil olunur. Bu işlemler ilgili kurumlara bildirilir. Vasıf değişikliği gereken yerlerde, 6831 sayılı Kanunun ek 16 ncı maddesinde belirtilen veya orman vasıflı alanların bulunması halinde bu alanın iki katından az olmamak üzere Hazine taşınmazı, orman tesis edilmek üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilir. (Ek cümle: 14/7/2023-7456/25 md.) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenen geçici veya kesin iskân alanlarında yer alan orman vasıflı alanlar, zeytinlik ile zeytinlik sahaları sadece afetzedelerin ihtiyacı için kullanılır, ihtiyaç fazlası taşınmazlar Çevre, Şehircilik ve İklim

Değişikliği Bakanlığının talebi üzerine, imar planlarının kesinleşmesini müteakiben en geç 1 yıl içerisinde önceki vasfına göre tescil edilir.

(3) Genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, dava süreci devam edenler ile kesinleşen ancak henüz tapuya tescil edilmemiş olanlar hariç olmak üzere, tespit dışı bırakılan yerlerin 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanununun 22 nci maddesi kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının talebine istinaden ilgili kurumların görüşleri alınmaksızın bu Kanunun amacı doğrultusunda Hazine adına idari yoldan tescili yapılır.

(4) Köy yerleşme alanları dâhil belirlenen kesin iskân alanlarında ve mevcut kentsel alanlarda, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca onaylanacak plan ve imar uygulamaları beklenmeksizin, jeolojik etüt raporu ve zemin etüt raporu doğrultusunda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca onaylanacak vaziyet planına ve düzenlenecek yapı ruhsatına göre uygulama yapılır. Bu alanlarda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca onaylanan plan ve parselasyon planlarında, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun plan ve parselasyon ile ilgili işlemlerindeki askı, ilan, itirazlara ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu alanlarda taşınmaz mülkiyeti veya imar hakları kısmen veya tamamen başka bir alana aktarılabilir...

...

(6) 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında düzenlenen ara ve uç ürün üretme şartlı ihalelere ilişkin ruhsatlar hariç olmak üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenen geçici veya kesin iskân alanlarına denk gelen maden ruhsat sahalarının girişimli kısmı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının kararı ile karar tarihinden itibaren maden ruhsat sahasından resen taksir edilmiş sayılır. Geçici veya kesin iskân alanının ruhsatın tamamını kapsaması halinde ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının kararı ile karar tarihinden itibaren maden ruhsatı resen iptal edilmiş sayılır.

(7) Birinci fıkrada belirtilen alanlarda, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlardan uygulamaya dâhil edilecek olanlar ile özel mülkiyete tabi diğer bütün taşınmazlar için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca tarafından ilgisine göre devir veya acele kamulaştırma kararı alınabilir. Kamulaştırma işlemleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca veya Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülür. Kamulaştırılan taşınmazlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının veya Toplu Konut İdaresi Başkanlığının talebine istinaden Hazine adına tescil olunur...

Hükümleri yer almaktadır.

Bu doğrultuda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca **Adıyaman İli, Merkez ve Yeşilyurt Mahallelerinde, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı mülkiyetinde bulunan**

muhtelif parseller Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 05.04.2024 tarih ve 9229477 sayılı Olur ile “İskân Alanı” ilan edilmiştir.

Planlama alanında, alanın konum ve özellikleri belirlenerek mevcut veriler ile başta 7452 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanun ile 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili yönetmelikleri çerçevesinde planlama çalışmaları yapılmış olup, vaziyet planı ile yürütülen çalışmalara ilişkin vaziyet planlarının da dikkate alınarak imar planlarının hazırlanmasıdır.

3.2 Çevre Düzeni Planı Değişikliği

06.02.2023 Kahramanmaraş Merkezli depremler sonrasında 08.02.2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya, Şanlıurfa, Osmaniye, Kilis illerinde olağanüstü hâl (OHAL) ilan edilmiş, ilaveten AFAD Başkanlığının 15.02.2023 tarihli ve 492100 sayılı oluru ile Elâzığ, tüm ilçe, mahalle ve köyleri ile birlikte ‘Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi’ ilan edilmiştir.

05.04.2023 Kabul Tarihli, 7452 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanunun 2 inci maddesi kapsamında İskân Alanı olarak ilan edilen alanlarda, anılan kanunun 2 inci maddesinin (4) numaralı bendinde yer alan “...Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca onaylanacak vaziyet planına ve düzenlenecek yapı İdaremizce kalıcı konutların yapımına yönelik ruhsatına göre uygulama yapılır” hükmü doğrultusunda işlemlere başlanılan ve inşaat uygulamaları devam etmekte olan ve yine aynı kanunun 2 inci maddesinin(4) numaralı bendinde, bu alanlarda plan onayının Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yapılacağı hükmü doğrultusunda Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, İmar ve Planlama Dairesi Başkanlığı tarafından onaylı vaziyet planları kapsamında hazırlanarak ilgi yazı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca sunulan “Şanlıurfa İli, Halfeti İlçesi Arğıl Mahallesi Deprem İskân Alanında 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı” teklifinin 7452 sayılı Kanun uyarınca onaylanması talep edilmektedir.

İmar planı teklifine konu iskan alanının Adıyaman-Şanlıurfa-Diyarbakır Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında hakim fonksiyon olarak Ağaçlık-Ağaçlandırılacak Alan ve Tarım Alanında kaldığı anlaşıldığından, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca hazırlanan 1/100.000 ölçekli ÇDP Değişikliği teklifinde söz konusu alan “Kentsel Gelişme Alanı” düzenlenmiştir.

Harita 3 Çevre Düzeni Planı Değişikliği

